

[Knud Kristensen.]

rerne og Aktionærene tjener en god Skilling, medens hele det øvrige Samfund maa udrede hver eneste Øre, de tjener.

Men saa det valutamæssige! Det er jo den tredie Opgave, som den nuværende Regering har sat i Forgrunden. Vi fra Venstres Side er Tilhængere af et ordnet Pengevæsen. Vi har ikke, som det er blevet sagt om os, nogen Interesse i, at Spekulationen sætter ind, saaledes at ingen ved, hvor Kronen er — ingenlunde. Men Spørgsmaalet er: Hvor skal det faste Punkt være?

Vi mener, at den danske Mønt skal holdes fast paa det Punkt, hvor den er lige saa meget værd over for Eksportvaren, som den er over for Hjemmemarkedets Varer. Mønten skal holdes, saa der er et rimeligt Forhold mellem disse Priser.

Der er jo ingen, der vil hævde, at det er Guldmøntfoden, vi skal have indført, den, vi havde, før Krisen satte ind. Der er sikkert heller ingen, der vil hævde, at vi skal tilbage til det Forhold til Sterling, som vi havde før. Alle erkender, at der er sket i hvert Fald en Forbedring i Erhvervssituationen ved denne Fravigen fra disse forhen faste Punkter, at denne Fravigen har været heldig. Men hvad er det da for et fast Punkt, man skal vælge? Efter vor Opfattelse det, jeg her har sagt.

Men denne Ligelighedens Politik, dette at gennemføre saadanne Prisforhold her i Landet, at Produktions- og Erhvervsvilkaarene var lige, har Regeringen, ikke mindst gennem Valutakontorets Virksomhed, modarbejdet. Derigennem er der skabt denne Uligevægt Erhvervene imellem, og denne Uligevægt i Erhvervslivet er efter min Mening den største Fare for den danske Krone. Dette, at man stiller Eksporterhvervene, altsaa de valutaskabende Erhverv, paa et ugunstigt Produktionsgrundlag, men de valutaforbrugende Erhverv paa et gunstigt Produktionsgrundlag, bevirker et mindre Udbud og en større Efterspørgsel efter fremmed Valuta. Og derigennem sker der netop det, at Prisen stiger, Kronen falder.

I vore Nabolande, Sverige, England og Norge, har man, saa vidt jeg har kunnet forstaa af de Oplysninger, der medfølger Lovforslaget, ikke saadanne stærke Ind-

greb over for Valutaen, som vi har herhjemme. Valutaens Højde er dér bestemt af Tilbud og Efterspørgsel. At man paa virker Tilbud og Efterspørgsel, er en Sag for sig — det gør vi ogsaa herhjemme —, men man griber ikke ind med en kunstigt fastsat Pris, det er Tilbud og Efterspørgsel, der er bestemmende, og i disse Lande kan man alligevel i Erhvervslivet holde en fast Kurs uden at benytte de drastiske Indgreb, som vi herhjemme er nødt til at benytte — ogsaa drastiske banktekniske Midler; de har jo ikke højere Diskonto, tværtimod er der vel baade i Sverige og England lavere Diskonto, mindre Kreditindskrænkning, end vi har.

Den første Betingelse for, at det kan være let at holde Mønten paa naturlig Maade, er at skaffe Ligevægt mellem Tilbud og Efterspørgsel, det vil sige Ligevægt imellem Eksporterhvervene og Hjemmemarkedsvirksomhederne, prismæssigt set. Men det har Regeringen ikke villet — det er det, vi bebrejder den —, og derfor maa den gribe til disse kunstige Foranstaltninger: at tvinge til at aflevere den udenlandske Valuta under den Pris, man kunde faa for den, naar Tilbud og Efterspørgsel var bestemmende.

Nu er der Folk, der siger: det kan Eksporterhvervene ikke beklage sig over, for under normale Forhold, som før vi gik bort fra Guld, eller naar man bruger andre Midler, tvinger man jo ogsaa — ad andre Veje — Valutaen til en bestemt Kurs. Det er rigtigt, men der er den store og afgørende Forskel, at derigennem tvinger man Prisen paa Valutaen i Forhold baade til Importvarer og Hjemmemarkedsvarer og Eksportvarer ned paa det samme Niveau. Men det, man her gør, er, at man over for Eksportvarerne holder en lavere Pris end den, man gennem Beskyttelse oparbejder for Hjemmemarkedsvirksomhederne. Resultatet bliver derfor, at Eksporterhvervene maa sælge til en lavere Pris, men købe til en højere Pris, som gennem Beskyttelsen er oparbejdet, og derigennem svækker man i Virkeligheden Kronens indre Købeevne, gør Kronen mindre værd indadtil, dér hvor den skal købe.

En saadan kunstig Prisfastsættelse til Underkurs fører selvfølgelig Rationering med sig — derfor er Valutaen ogsaa rationeret —, thi ellers vilde de, der kom først,